

ELÄMÄN MAA- JA TULIKOKEET

Pekka Ervastian esitelmä 6.11.1927

Kun nimitämme elämää kouluksi, ei tämmöisen määritelmän pitäisi tuntua niinkään vieraalta meidän aikamme ihmisille eikä yleensä ihmisille, sillä ovathan uskonnot aina kaikkina aikoina teroittaneet jotain semmoista. Meidän kristikuntamme on kirkkonsa helmassa tottunut ajattelemaan, että elämä on murheen laakso, mutta tuohon käsitykseen „murheen laakso“ on sisältynyt jonkunlainen valmistavan koulun käsitys, sillä kun me tässä murheen laaksossa olemme eläneet, niin me olemme valmistuneet kirkon uskonnon mukaan ikuista elämää varten. Ja siis tämä meidän nykyinen elämämme on erittäin tärkeä, se on hyvin merkitseväinen, koska siitä riippuu niin suuri asia kuin meidän ikuinen tulevaisuutemme. Elämä siltä kannalta tulee vallan erinomaisen tärkeäksi kouluksi. Tämän ovat kirkot myös vaistomaisesti huomanneet ja sentähden ne ovat koettaneet tehdä siitä koulusta vähän helpomman, ja se on sillä tavalla käynyt päinsä, että ne ovat keksineet tuon opin Jumalan Pojan sovituksesta, Vapahtajan sovituksesta, niin että oikeastaan ihmisen vaan tarvitse uskoa, että hän valmistuu tässä elämässä ikuista elämää varten. Tuo usko on sitten eri kirkoissa saanut erilaisen määritelmän; protestanttisessa kirkossa se on tullut jokseenkin ohueksi, sitä on niin siivilöity, että pelosta katolista kirkkoa kohtaan ei siihen uskoon voi sisältyä hyviä töitä, kuten katolisessa kirkossa, protestanttinen kirkko on sanonut hyviä töitä itsevanhurskaudeksi. Ihminen tulee autuaaksi ainoastaan uskonsa avulla. Kristilliset kirkot ovat olleet pakoitettut tämmöiseen määritelmään elämästä kouluna, sen sijaan, että olisivat hyväksyneet opin jälleensyntymisestä. Ensimmäisinä vuosisatoina, silloin, kun oli gnosista, kun gnostikot olivat oikeita kristityitä, katsottiin elämää siltä kannalta, että elämä on koulu sillä tavalla, että ihmiset henkiolentoina syntyvät uudestaan ja

uudestaan maan päälle ja jatkavat täällä kehitystään ja työtään omaksuen vähitellen Kristuksen elämän kokonaan, niin että Kristus elää heissä, eivätkä he tavallisina inhimillisinä persoonina.

Tämä oli oppi ennen, ja te muistatte kirkkohistoriasta, että Konstantinopolin kokous vasta v. 381 tuomitsi tämän opin vääräksi.

Jälleensyntymisen valossa meidän on helppo ajatella ja ymmärtää elämää kouluksi. Ja vaikka nyt useimmat ihmiset kristikunnassa eivät usko jälleensyntymiseen, niin sentään voivat he myöntää, että elämä on koulu, joten tuo määritelmä ei pitäisi olla niin vieras. Onhan kyllä ihmisiä, jotka eivät ollenkaan tahdo myöntää – sanoisinko heitä ajattelemattomiksi vai miksi – että elämä on koulu, heidän mielestään emme saa määritellä elämää millään tavalla. He sanovat: jokainen ihminen tuntee sisässään selvän halun olla onnellinen, siksi elämä on sitä varten, että koettaisimme olla onnellisia. Ja he etsivät nimenomaan kaikkea hauskaa ja hyvää elämässä, mutta he saattavat suuresti pettyä, jolloin he napisevat: elämä on hassu laitos, siinä ei ole mitään järkeä. Mutta me myöskin huomaamme nykyaikana semmoisia ihmisiä, jotka sanovat, kun koettavat ajatella, että elämässä voi olla hyvää ja kaunista, että elämä on kuin suuri seikkailu, johon me otamme osaa ja jossa jokainen koettaa tulla toimeen, miten taitaa. Ja on minustakin erittäin kaunista ja puoleensa vetävää nimittää elämää seikkailuksi, ja lohdutukseksi niille, jotka niin sanovat, voisin sanoa, että elämänkoulu on kuin seikkailu. Pääasia on, että me ymmärrämme, että elämänkoulu sittenkin on koulua ja ne, jotka ovat hieman viisastuneet tässä elämänkoulussa, voivat kokemuksesta kertoa meille, että kun ihminen käy elämässä kuin koulussa ja ottaa sen suuren kasvatustaitoksen kannalta – hän silti saattaa olla hyvin kuriton oppilas – niin hän sangen pian huomaa, että tämä koulu tekee hänet onnelliseksi, hänen onnensa tulee itsestään. Mutta jos hän napisee elämänkoulua vastaan, ei hän koskaan pääse rauhaan.

Mitä pikemmin hän tunnustaa, että elämä on koulu, sitä pikemmin hän savuttaa onnen.

Nyt, kun aiomme tarkastaa muutaman hetken elämää kouluna, niin meidän on ensin tehtävä itsellemme selväksi, minkälaisia me olemme, jotka käymme koulua, me ihmiset, jotka olemme lapsia, kasvattajia, poikia ja tyttöjä tässä koulussa. Ja meidän on sängen helppo vastata siihen tunkeutumalla omiin tietoihimme ja samalla huomaamalla, että nuo aivan luonnolliset määritelmät omasta itsestämme ovat vanhat ja kaikkien hyväksymät määritelmät. Kun tutkimme ja katselemme itseämme, huomaamme, että me olemme minuuksia, minä-tajuisia olentoja, ja se tekee meidät lapsiksi koulussa. Me huomaamme, että minä-tajunta sisältää kaksi asiaa, näkyväisen, fyysillisen ruumiin, siis ruumiillisen elämän ja sielullisen elämän, näkymättömän, sisäisen elämän. Ei kukaan meistä kiellä sitä tosiseikkaa, että olemme ruumiillisia olentoja, mutta elämme samalla näkymätöntä elämää, koska me tajuisina olentoina tiedämme, tunnemme ja tahtomme. Meillä on sielullisessa puolessamme kolme puolta, ja tämmöisinä tietävinä, tuntevina ja tahtovina olentoina me olemme sitä ilmentäneet näkyväisessä, ruumiillisessa muodossa. Aivan erikoinen asia on tämä meidän fyysillinen ruumiimme ja aivan eri asia on meidän tajuntamme tietämisen, tuntemisen ja tahtomisen muodossa. Se on sielullista. Ja tehdessämme eron näiden välillä, näemme, että ruumiimme on objektiivinen, sieluina olemme subjektiivisia, sielullisina olentoina me näemme, me elämme tässä objektiivisessa maailmassa. Ja ymmärtääksemme, mikä on viisauden näkökanta, meidän tarvitsee vain ajatella, että kenties tämä sielullinen maailma, jonka luulemme keskittyvän tähän, on sekin objektiivista. Tämä ajatus ei ole niin vaikea, kun muistamme, että me itse olemme minä-tajuisia olentoja, meidän minuutemme ilmenee tiedossa, tunnossa ja tahdossa, mutta me emme ole sama kuin joku ajatus meissä. Me sanomme: minä tunnen hyvän tunnetta, pahan tunnetta, mutta emme sano: minä itse olen

suuttumus, viha. Me olemme tajuisia olentoja, me tiedämme näitä sielullisia asioita, mutta mikseivät ne voisi olla objektiivisia omalla tavallaan, juuri sentähden, etteivät ne ole samaa kuin meidän subjektiivinen minuutemme. Jos sanomme, että meidän minuutemme on varsinainen itse, niin voimme sanoa, että tunteemme, tietomme ja tahtomme ovat objektiivisia meille minuuksina ja ne ovat hyvin ulkopuolella meitä itseämme, sanovat viisaat. On olemassa toinen maailma, jossa meidän tunteemme, tahdon ilmauksemme ovat olemassa. Ja kaikista selvemmin voimme ymmärtää tämän ajatusten suhteen. Me voimme ajatella jotain ajatuskuvaa, esim. muistella jotain kaunista maisemaa, ja silloin me tiedämme aivan selvästi, että me itse olemme se joka muistelee tätä, mutta onko tuo kuva olematon? Ei se voi olla olematon, koska se on tuossa meidän ajatuksiemme edessä. Ja silloin on helppo ajatella, että on olemassa ajatusmaailma, jota kansoittavat tämmöiset ajatuskuvat, jotka ovat todellisia. Kuka ties on joillakuilla ihmisillä kyky nähdä tuohon paikkaan, noita asioita, jotka ovat toisille näkymättömiä. Tämähän ei ole meidän ollenkaan vaikea käsittää, jos tahdomme ajatella loogillisesti. Itse asiassa on aivan vanha määritelmä semmoinen, että ihmiselle on tämä fyysillinen, näkyväinen, ruumiillinen maailma aivan objektiivinen, mutta tuo näkymätön maailma on myös objektiivinen omalla tavallaan, meistä riippumatta. Ihminen voi esim. äkkiä saada jonkun merkillisen inspirationin, ajatuksen, aavistuksen tai tiedon jostain, joka tapahtuu muualla. Mistä se on häneen tullut, jollei semmoista kuvaa ole muualla olemassa? Tuo on niin luonnollinen kysymys, ja ainoastaan oppineet ihmiset, joilla on kaikenlaisia ennakkoluuloja, voivat joutua siihen mielentilaan, että heidän täytyy koettaa hirveästi selittää, ettei se ole sitä, mitä se on, ettei ole semmoista ajatusta, inspirationia, tietoa ulkopuolella ihmistä, vaikka se on häneen tullut hänen tietämättään. Tämä on tietysti sille, jolle näkymätön maailma on todellisuus, erikoisen koomillista, mutta hän hymyilee äidillisesti

semmoiselle, sillä hän ymmärtää, että ihminen yrittää ja koettaa selittää, mutta on koomillista, ettei ihminen tahdo ottaa asioita luonnollisemmalta kannalta.

Kun nyt asetumme tuommoiselle kannalle, joka on kaikkien viisaimpien kokemus, silloin sanomme, että me minä-tajuisina olentoina käymme koulua maailmassa, joka on osaksi näkymätön, osaksi näkyväinen, mutta se maailma on olemassa. Me muistamme, kuinka viime kerralla oli puhetta niistä kokeista, joita on erilaisissa salaisissa kouluissa ollut ja kuinka niitä on nimitetty elementtien mukaan, nim. maa-, tuli-, vesi- ja ilmakeeet. Tämä elementtinimitys on erinomaisen vanha, jota nykyaikainen tietemme ei luonnollisesti hyväksy, vaan sanoo, ettei se paljasta mitään totuutta. Me tiedämme kuitenkin, että vanhemmat kansat ovat erottaneet neljä n.s. elementtiä, he ovat puhuneet maasta, tulesta, vedestä ja ilmasta, ja jokapäiväisessä kielessä käytämme yhä niitä nimityksiä. Jokainen tietää, mitä maa on, mitä vesi j.n.e. Tuli on todella aivan toista kuin vesi ja maa, ja sentähden nuo nimitykset ovat sekä luonnollisia että käytännöllisiä. Mutta nyt on meidän otettava huomioon eräs seikka, nim. että kun vanhat kansat viisaiden opettamina ja johtamina, käyttivät niitä nimityksiä, eivät he tarkoittaneet ainoastaan näkyviä, fyysillisiä elementtejä, vaan he tarkoittivat muuta. He kuvasivat niillä sekä näkyväistä että näkymättömää maailmaa. Eivätkä nämä elementtinimitykset ole niin hullusti valittuja, sillä onhan ilma näkymätön elementti ja myös tuli on itsessään näkymätön, sen jokainen kemisti myöntää, vaikka se heijastuu näkyväisenä ilmiönä tähän näkyväiseen maailmaan. Sentähden vanhat kansat, ajatellessaan ilmaa ja tulta, saattoivat hyvin ajatella, että ne sopivat nimityksiksi näkymättömille asioille, kun itsessään ovat näkymättömiä. Ja mitä nuo vanhat kansat tahtoivat kuvata näillä nimityksillä? He tahtoivat kuvata juuri niitä maailmoita, joiden kanssa me ihmisinä olemme tekemisissä. Maalla tahtoivat he kuvata maaelementtiä, tätä näkyväistä elämää, mutta vesi, ilma ja tuli kuvasivat heille

näkymätöntä maailmaa, sitä objektiivista maailmaa, jossa me sielullisina olentoina olemme jäseniä ja joka on eri vivahteinen. He erottivat siinä kolme eri vivahdusta, nimittivät sitä vedeksi, ilmaksi ja tuleksi. Ja tänäpäivänä vielä tiedämme, että kaikissa teosofisissa kirjoissa viitataan siihen, että sielullisista maailmoista voidaan käyttää elementtinimityksiä. Teidän ei tarvitse muuta kuin avata ensimmäinen teosofinen kirja huomataksenne, että tunteen maailmaa tavallisesti kuvataan vedellä, se vastaa vesielementtiä. Ja sitten ajatusten maailma vastaa ilmaelementtiä ja tahdon maailma tulielementtiä. Tällöisen jaoituksen me näemme teosofisista kirjoista. Tämä jaoitus ei pysy aivan samanlaisena, kun käännyimme salaisten koulujen puoleen. Kun mysteριοissa ja esoterisissa seuroissa tiedustamme näitä kokeita ja miten niitä kuvataan, niin silloin huomaamme, että maakokeen perästä asetetaan tulikoe, sitten vesi- ja ilmakoe. Me kysymme silloin: onko asia niin, että tuli on otettu kuvaamaan tunnemaailmaa, astralimaailmaa näissä salakouluissa? Me sanomme silloin on juuri tässä erikoisessa tarkoituksessa, kun on kokeista puhe, sillä tuli on kaikista luonnollisin nimitys tunnemaailmalle. Sentähden mysteριοissa on aivan oikein otettu maa- ja tulikokeet yhdessä, sitten vesi- ja ilmakokeet. Me tulemme kyllä näkemään, kun katsomme tarkemmin näitä asioita, kuinka tulielementti sopii parhaiten toiselle kokeelle.

Kun nyt tahdomme kääntää huomiomme siihen, että elämä itse kouluna asettaa meidän eteemme juuri nämä elementtikokeet, maa-, tuli-, vesi- ja ilmakokeet, silloin meidän on hyvin helppo ymmärtää, että maakoe tietysti on tekemisissä tämän fyysillisen maailman ja meidän fyysillisen ruumiimme kanssa. Se on ennen kaikkea tekemisissä niiden asioiden kanssa, ei tietysti yksinomaan, sillä me ihmiset, jotka olemme tässä koulussa, olemme tajuisia minäolentoja, joihin sisältyy kaikki nämä eri maailmat. Mehän olemme kaiken probleemin ratkaisu, me olemme ihmisinä se kolmas salaisuus, jossa on sielu ja ruumis ja jossa vastakohtat ovat sulautuneet yhteen. Sentähden on

luonnollista, että kun on puhe elämäkoulun kokeista, olemme niissä mukana kokonaan, mutta kun eroitetaan erilaisia kokeita elämässä, on painopiste määrättyssä elementissä. Kun on puhe maakoikeesta, tarkoitetaan, että meidän elämämme koulutuksen painopiste on tässä näkyväisessä ruumiissa, ja näkyväinen elämä ja fyysillinen ruumis asettavat meidät jonkinlaiselle kokeelle elämäkoulussa. Itse asiassa tämä maakoe on ensimmäinen, ja sentähden huomaamme elämässä, että se on koe, jolle kaikki ihmiset asetetaan. Siinä maakokeen koulussa ovat itse asiassa kaikki ihmiset mukana, ovat ainakin olleet, sillä on sieluja, jotka ovat suorittaneet sen kokeen. Me huomaamme hyvin pian kun katselemme elämää maakokeen kannalta, että ihmiskunta on vielä suorittamassa sitä koetta, mutta koska nämä kaikki asiat ovat yhtyneet meihin inhimillisinä olentoina, suoritamme luonnollisesti samalla kertaa toisiakin kokeita, mutta kun painopiste on maakoikeessa, emme puhu niistä toisista niin suurella painolla. Me siirrymme tulikokeeseen varsinaisesti vasta silloin, kun olemme suorittaneet maakokeen ainakin niin suuresta määrin, että voimme kääntää huomiomme tulikokeeseen. Mutta kuta kauemmas menemme taaksepäin ihmiskunnan historiassa ja kehityshistoriassa, sitä selvemmin näemme, että ihmiset ovat asetetut ainoastaan maakoikeelle.

Mikä on sitten tuo maakoe? Elämä asettaa meille kysymyksen: miten sinä tajuisena olentona, ihmisenä, suhtaudut tähän fyysilliseen objektiivisuuteen, tähän maapallon fyysilliseen elämään ja omaan fyysilliseen ruumiiseesi? Miten sinä tulet toimeen noissa oloissa näillä ehdoilla? Jos ajattelemme ihmiskunnan alkuhistoriaa, ei n.s. paradiisillista tilaa, vaan meidän rotumme alkuhistoriaa, jonka jokainen tiedemies myöntää olevan, silloin huomaamme, että luonto kysyy ihmisiltä: miten aijot tulla toimeen tässä maailmassa? Ensin ihminen syö marjoja ja hedelmiä ja mitä löytää, sitten hän alkaa metsästä ja rakentaa itselleen majan, etsittyään siihen saakka suojaa puiden alta ja kun hän alkaa siirtyä kylmempää ilmastoon, täytyy hänen keksiä

suojaa kylmyyttä vastaan ja niin alkaa hän käyttää vaatteita. Siten ihmisen täytyy kysyä itseltään: miten tulen toimeen tässä maailmassa? On kuin koko luonto olisi häntä vastaan, hänen täytyy ponnistaa omia voimiaan, jotta voisi olla olemassa, sillä jos hän vain heittäytyisi pitkälleen, ei häntä ehkä olisi enää olemassa. Hänen täytyy suorittaa kaikenlaisia tekoja. Siis heti elämä on asettanut hänet kouluun, heti asetetaan hänet semmoiselle maakoekelle: miten sinä tulet elämässä toimeen? Ja kuta enemmän ihmiskunta on kehittynyt, kuta enemmän kulttuureja ja sivistyskansoja on syntynyt sitä enemmän nämä alkuperäiset olosuhteet ovat muuttuneet monimutkaisemmiksi, mutta yhä on maakoe kaikkien edessä. Ihmiset ovat kyllä muodostaneet sivistyneitä yhteiskuntia, jotka ovat syntyneet sillä tavalla, että he ovat vaistomaisesti tunteneet: tehdään yhdessä jotain, niin on helpompi, jos kaikki yksin sotivat luonnonvoimia y.m. vastaan, on vaikeampaa. Niin ovat he koettaneet ratkaista maakoetta. Ja juuri tämän maakokeen suorittaminen kehittää ihmisen älyä, se kehittää häntä niin, että hän vaistomaisesti käy koulua, hänen intelligenssinsä kehittyy. Ihmiset jakavat työt, niin että toiset suorittavat toista, toiset toista työtä.

Nyt me voimme sanoa – ja se voi kuulua paradoksilta: meidän nykyinen, porvarillinen yhteiskuntamme, joka on kauan ollut porvarillinen ja ehkä tulee sitä olemaan, en tiedä, se on itse asiassa meidän yhteinen maakoekemme, se on koulu, jossa olemme suorittamassa maakoetta. Ja ensimmäinen kysymys tässä maakoekessa on ollut ihmiselle: miten tulet toimeen elämässä – ja tässä meidän yhteiskunnassamme se on yhtä selvä ja käytännöllinen kuin konsanaan, mutta se on ottanut uudenlaisia muotoja ja saanut symbolin, joka on kultaraha tai yleensä raha. Me olemme jokainen maakoetta suorittaessamme tekemisissä rahan kanssa, meiltä kysytään millä tavalla me suhtaudumme rahaan. Se on sängen merkillinen asia ja se on johtunut siitä, että meidän älymme on erikoisesti kehittynyt maakoekessa, elämänkoulussa, ja tämä meidän älymme on saanut aikaan

porvarillisen yhteiskunnan. Porvarillinen yhteiskunta lepää merkillisellä periaatteella, omistusoikeuden periaatteella: omistusoikeus on pyhä. Alussa se on ollut käyttöoikeutta. Ajatelkaamme, että minä olen istuttanut hedelmäpuun, kasvattanut hedelmiä. Kuka voisi sanoa, ettei minulla ole oikeutta käyttää niitä hedelmiä? Jokainen tunnustaa, että sille, joka on hoitanut puun, kuuluvat hedelmät. Siihen yhdistyy samalla jonkinlainen omistusoikeus. Me olemme tietysti joutuneet kaikenlaisten omistuskäsitteiden yhteyteen, esim. että me voimme omistaa maata, ilmaa ja vettä, joita me emme ole saaneet aikaan: ne ovat luonnon tekemiä, mutta me voimme niitä omistaa, niin olemme järjestäneet asiat yhteiskunnassa. Olisi luonnollista, että voimme omistaa pellon, jossa teemme työtä ja jonka olemme itse raivanneet, mutta me olemme laajentaneet tätä käsitystä, että voimme omistaa metsää, joka kasvaa itsestään. Ja vaikka viime vuosikymmeninä on herännyt uudenlaisia ajatuksia, kuinka tämän omistusoikeuden laita on, niin olemme käytännössä huomanneet, ettemme osaa niitä muuttaa. Se on niin syvällä meissä ihmisissä, ja se kestää niin kauan kuin käymme maakokeen koulua. Ja raha on symboli maakoikkeessa, kullon kanssa olemme tekemisissä. Me emme ole suorittaneet maakoetta, ennenkuin olemme ratkaisseet rahan salaisuuden, kullon merkityksen. Se probleemi on heitetty meidän eteemme. Ja me näemme, kuinka ihmiskunta, kehittäessään älyään tässä porvarillisessa yhteiskunnassa, kehittää myös erilaisia ominaisuuksia itsessään, joita me nimitämme vääriksi. Ja vaikka niiden takana voisi olla ajatus, joka tulee toteutumaan joskus oikeassa muodossa, ne ovat vääriä nyt. Mitä vääriä puolia on kehittynyt ihmisissä maakokeen yhteydessä? On kehittynyt viekkautta, varkautta, ryöstöä, ryöväyssotia y.m. Ihmisen äly on sanonut hänelle: on hyvin vaivaloista tehdä kovaa työtä: tuossa on paljon tavaraa, tuossa on kultaa koottu paljon yhteen paikkaan, minä otan sen. Se ei ole helppoa sekään, mutta muutamilla ihmisillä on kehittynyt seikkailuhalu ja ääretön älyn ponnistus siihen suuntaan, että pitää ottaa toisen omaisuutta. He

ajattelevat: on aivan väärin, että toisilla on niin paljon ja toisilla ei mitään: minä otan ja jaan sen kaikille. Ja jokainen tietää, että lapsena ja nuorena me ihailimme tuommoista jaloa ryöväriä, joka jakaa köyhille. Ja moni on lapsena ajatellut: tahdon tulla sellaiseksi ryöväreiksi, joka auttaa ihmisiä. Näin ainakin minun nuoruudessani ajateltiin, sydän sykki Rinaldinoa ja Robin Hood'ia ajatellessa.

Joskus, kun on ratkaistu kullan probleemi, tulee yhteiskunta olemaan toisenlainen, silloin ei tarvitse kehittää älyään viekkauteen eikä varkauteen, mutta niin kauan, kun sellaista elämäntutkimusta kehittyi, täytyy meidän tehdä ero oikean ja väärän suhteen ja ajatella, että varas on varas. Mikä on sitten se ratkaisu, johon meidän on jouduttava ihmisinä? Mikä on maakokeen ratkaisu? Koska me olemme suorittaneet maakokeen? Maakokeen olemme suorittaneet silloin, kun köyhinä olemme rikkaita ja rikkaina köyhiä. Kulta paljastaa meille salaisuutensa silloin, kun sydämemme ei enää ole kiinni kullassa. Mutta mitä sitten olemme oppineet elämäntutkimusta, joka tekee, että olemme voineet suorittaa tämän maakokeen? Olemme oppineet työn arvon, työn välttämättömyyden. Ei se työ ole vain käsillä tekemistä. Se on juuri inhimillinen työ, ajatteleminen, aivojen työ, ja se on ollut alussa kaikessa käsityössäkin, ihminen ei siihen kykene, ellei hänellä ole ajatusta mukana. Yksinkertaisessa käsityössä hänellä tarvitsee olla vain hyvin vähän ajatusta, mutta kuta vaikeammaksi hänen työnsä tulee, sitä enemmän hänen täytyy ponnistaa aivojaan, sitä enemmän hänen täytyy olla ihminen. Tämän opetuksen hän on oppinut elämäntutkimusta, jos hän on maakokeen suorittanut: työn arvon, välttämättömyyden, ja sitten, ettei hän väärin keinoin mitään omista. Lopulta ihminen tulee siihen, että hän on vapaaehtoisesti köyhä. Kaikista suurimmat ihmiset, sankarit maan päällä, kuten Buddha ja Jeesus, ovat eläneet vapaaehtoisessa köyhyydessä ja siinä köyhyydessä ovat omistaneet koko maailman. He ovat olleet köyhyydessään rikkaita, mutta myös rikkaudessaan köyhiä. Jos semmoinen

olento olisi rikas, olisi hän köyhä. Hyvin harva ihminen on kokonaisuudessaan suorittanut maakokeen, mutta me huomaamme helposti, että sellaiset ovat kulkiessaan lopullista suoritusta kohti, olleet sillä tiellä, jolla tahdotaan tehdä työtä, tahdotaan rehellisesti ansaita, tahdotaan käyttää rikkauksia maailman hyödyksi, kehityksen eteenpäin viemiseksi. Ei maallinen rikkautemme tule ainoastaan sillä tavalla, että teemme jotain työtä, rikkaudessa on mukana aina suurta älyä ja luonnon antamaa onnea ja menestystä.

Millä tavalla ihminen voi tulla rikkaaksi? Hän voi löytää helmen simpukasta tai kultasuonen jostakin. On väärin ajatella, että rikkaudet tulevat aina vääryydellä. Rikkaus tulee silloin, kun se tulee. Ja se ihminen, jolle rikkaus tulee, on luultavasti hyvin paljon ennen ponnistanut, edellisissä elämässään, joten hän voi jo syntyä rikkaaksi tässä elämässään. Hänet siis on asetettu koetukselle, hänelle annetaan yht'äkkiä rikkautta, suuri rahasumma, maatila tai mitä tahansa, ja elämä sanoo hänelle: miten sinä osaat käyttäytyä? Ja jos hän ei ole entisissä elämässään valmistunut, silloin hän tuhlaa kaikenlaiseen ylellisyyteen, kutsuu koko maailman huvittelemaan kanssaan. Hän tuntee sielussaan vaistomaisesti, ettei hän osaa suhtautua tällaiseen rikkauteen ja hän tahtoo siitä päästä ja hyvin pian hän on rutiköyhä. Mutta ihminen, joka on oppinut jotain, hän säilyttää malttinsa, järkensä ja ajatuksensa. Ihminen on juuri semmoinen olento, jonka pitää olla vastuullinen kaikesta, hänen pitää tuntea: minä olen vastuussa elämän edessä, Jumalan edessä, omantuntoni edessä, oman korkeamman Itseni, Kristuksen edessä kaikesta, mitä minulla on.